

Nro. 37.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

Költ Bétsben Májusnak 8-dik napján 1795.
esztendőben.

Nagy Britannia.

Pith minsternek tselekedeteit sokféle fortélyok
kal kivánnya az antiministeriális rész a' nem-
zet előtt homályosítani, 's önnön magát a' minis-
tert gyűlölséggé tenni. Említettük a' Magyar
Kurir 32-dik darabjának 489-ik lapján, hogy Fox
úr egy olly oratiót mondott a' múlt Mart. 27-ikén
az alsó parlamentomnak gyűlésében, mellyről
önnön maga Pith minister is meg vallotta, hogy
ő soha sem gyökeresebb, sem szebb, sem hattha-
tósabb beszédet nem hallott. Méltónak itélyük
tehát azon beszédet summásan le írni, 's Erd.
Olvasóinkal közleni. Három nevezetes tárgyai
váltak annak, úgymint 1-ször a' Nagy Bitanniai
közönséges jövedelemnek kútfejei, 2.) a' szöve-

zéseképen az ő értelme szerént, mindenikre nézve felettébb sok kárt vallott az Angliai Status.

Másodszor a' szövetséges fejedelmektől várando segítséget vonta vizsgálóra. Kik segítenek, *úgy mond*, bennünket? mit mivelnek azok? bé tellyesítette é a' Prussiai király a' szerződésnek fel té feleit? ha bé tellyesítette, miért szününk meg néki pénzbéli segedelmet adni? ha bé nem tellyesítette, mi okon nem tellyesítette azokat be? mitsoda eszközökkel éltünk ellene? mibe vagyon az 1788-dik éftendei álliantz? mi okon állott el melőlünk a' hadakozásnak közepette? hát ugyan szövetségesünk é? vagy neutrális, söt nem inkább ellenségünk é? nem azt fogja é a' Prussiai Király erre mondani; ennek az hadakozásnak nem a' váraknak, tartományoknak, és szigeteknek el foglalása 's nyerése vólt a' vége, hanem a' Jakobinusi principiumoknak meg fojtása: jobban mivelem, hogy ha Brabantziát és Hollandiát magának hagyom, Lengyel Országot el foglalom, szabadságától meg fojztom, és rendes igazgatás formáját adok annak, mi pedig egy millió 2 száz ezer font sterlinget adtunk nékie.

A' többi szövetséges fejedelmektől sem várhatunk többet, így szól továbbá *Fox* úr. Nem Spanyól Orzágtól, mivel ennek úgy is elég baja vagyon Országainak védelmezésével; nem *Szardiniától*, mivel ezt számba se vezik a' Frantziák; nem *Nápolytól*, mivel ottan is sok baj vagyon a' békételen lakosokkal; nem Hollandiától, mivel már az az ellenség kezében vagyon; nem a' Németi Birodalomtól, mivel annak apró fejedelmei meg nem egyezhetnek egymással, 's igen ritka közöttök, a' ki hazájához való kötelességét illendöképen tellyesítené, a' ki fellyebb betsúlné a' köz Jót a' maga javánál 's a' t. Utóllýára nagyon ótsárlotta a' ministereket, hogy ők nem illendöképen viselték magokat a' neutrális Státusok, *úgy mint Svécia, Dánia és Amerika* eránt.

Harmadszor a' hadakozás módjáról kezdett beszélni. Vagy tulajdon magunk és szövetségeseink hátorságaért hadakoztunk, vagy azért, hogy a' monarchica igazgatásnak formáját vizsgáljuk Frantzia Országba. *Az első esetre nézve*, meg fosztattunk az emigránsoknak és a' rojalistáknak segítségektől; meg nem előztük a' Párisi Conventet a' Frantzia nemzet ellenünk való felgyekergetésében, és annak el hitetésében, hogy ők egyedül a' magok szabadságokért, és további meg maradásokért hadakozzanak. A' *második esetben*, minden emigránsok, és minden Frantziák régi constitutiójokhoz lévén ragaszkodva, bizonyosan a' szövetséges fejedelmek mellé állottak volna, hogyha bizonyosan tudták volna, hogy mi nem a' magunk hasznunkért, hanem a' monarchiának vizsgálásaért fogtunk fegyvert. — Abban is felettébb vétettünk, hogy rolszúl bántunk a' Fr. zászlót el hagyott Generálisokkal, mint p. o. *Dumourierrel*. — Az utolsó táborozásban esett hibákat a' Prussiai Királyhoz, Belgákhoz, és Hollandusokhoz való nagy bizodalomból húzta ki. *Az utolsókra nézve*: azt jegyzette meg, hogy a' szövetséges tartományok nem kívánták Angliát védelmezőül, és így nem lehetett az ő velek való szövetségre támaszkodni; következésképen vagy magokra kellett volna védelmezéseknek gondgyát hagyni, vagy pedig el kellett volna földjüket foglalni, és úgy bánni velek, mint fegyverrel keresett tartományokkal. Végtére egybevetette a' hadakozásnak második elztendéjében keresett nyereséget az el múlt elztendőbéli veszteséggel, és sok okokkal meg akarta azt mutatni, hogy nemcsak semmit nem nyert Anglia, hanem felettébb sokat vesztett, és így szükségesnek lenni ítélte a' Ftantziákkal való meg békéllést.

Frigyes Belgyiom.

Minden úton módon azon iparkodnak a' Batavusok, hogy az Orániai hertzezi Háznak régi

jussait el törülhessék, és egészlen fel forgathassák a' Hollandiai respublikának régi constitutióját. De, mivel eleve el látták ők azt, hogy ezen végnek elérésére, önnön magoknak elegendő erejek nem lészzen, a' Fr. respublikához folyamodtak, avval akarnak örökös álliántzra lépni, 's ennek segítségével által bódogúlni fel tételekben. E' végre küldöttek *Párisba* követeket, a' kik alkuba botsátkozván a' köz Ióra ügyelő Commissióval, következő fel tételek alatt kötelezte magát a' Frantzia respublika másoktól való nem függéseknek meg esmérésére, és a' velek való örökös szövetségre: 1.) Minden el foglaltatott tartományait, várasait, várait és helységeit vizsgálja a' Hollandiai respublikának, ki vévén *Mastrichtot, Venlót, Brédát, és Bergen-Op-Zoomot,* az ezekhez tartozó vidékekkel együtt. 2.) A' *Honts* folyó viznek mind két partyán fekvő tartományokat, nevezetessen *Beverlandot, Walcherent* és a' Hollandiai *Flandriát* mind addig megtartja keze között, valameddig az Austriai Belgiomnak végső sorsa meg nem hátározatik. 3.) Mind a' Frantziák, mind a' Batavusok szabadosan, és minden harminczad fizetés nélkül hajókázhassanak a' *Skáldis, Rénus, és Maás* folyó vizeken, 's ezeknek minden ágain, egészlen a' tengerig. 4.) Fizessék meg a' Batavusok azon hadi költséget, mellyet okoztak a' Fr. respublikának, mennyit? mikor? miképen? Tsinállyák ki egymás közt barátságossan, addig is pedig, még pedig, minden halasztás nélkül, fizessenek le előre 20 milliómot, akár kész pénzben, akár pedig jó cambiális levelekben, vagy magának a' Frantzia respublikának vagy valamelyik neutrális hatalmasságnak. Ekkor osztán 5.) Nemtsák meg fogja a' Frantzia respublika a' Batavusoknak függetlenségét, és felsőségeket esmérni; hanem 6.) örökös defensiva és offensiva alliantzot, vagy szövetséget velek kötni, még pedig olly szorossan 7.) hogy egyik a' másiknak hire, meg eggyezése, és hafzon vétele nélkül senkivel mással sem szövetséget, sem

békességet ne tsinálhassanak. — Ezek ugyan, mind a' két része nézve igen szép és hafznos feltételek ezek, a' 4-dik tziikkelyen kívül, mellynek halására mind a' két óldalaról meg vakarják fejüket a' fősvény Batavusok, és félő, hogy minekutánna a' 20 milliómot le fizetik, más hangon ne szóllyanak a' Frantziák is.

Mit fog végezni a' Párisi köz jóra ügyelő Commissió, a' már meg lehetösen organisáltatott Hollandiai hadi és hajó seregekkel? bizonytalan. Sokan úgy vélekednek, hogy egyenlöképen fognak a' Frantzia ármádiával dolgozni, úgy mindazáltal, hogy mindenkör függöleg lesznek a' Fr. fő vezérektől. Ellenben mások azt állittyák, hogy egyedül a' Hollandiai respublikának jövendöbéli bátorságára nézve sürgetik amazok a' Batavusok hadi erejének jó rendbe való hozatását, és azt akarják, hogy valamiképen a' Frantziák, úgy a' Hollandiai respublikában is, minden lakos születt katona, 's köteles legyen, a' midön az idő és a' környüállások kivanándják, hazájoknak védelmezésére.

Az *Orániai* Háznak barattyai, vagy inkább azok, a' kik a' zavaros vízben akarnak halászni, még most is azt hivesztetik, hogy majdan ki fognak a' frigyes tartományokból a' Frantzia seregek költözni, 's helyekre Prussusok marsirozni azokba bé. Ezen költött hírnek meg tzáfolására, és a' nyughatatlan sziveknek le tsendesítésére következő hirdetményt tétettek közönségessé *Daventria* városának mostani képviselői: "Mivel, *ügymond*, az *Oberysseli* tartomány jó szívü lakosait rettenteni még most sem szünnek meg a' zenebonában gyönyörködő emberek, 's e' végre szüntelen azt hivesztetik, hogy a' mi jó Frantzia barátaink tartományunkból ki menni, 's azt a' Prussus seregeknek által adni akarják: arravaló nézve mi, a' *Daventriai* szabad népnek képviselői meg kérettünk a' még most is nállunk lévő *van Damme* Fr. Generális által, hogy ezen hazug

hirnek a' közönséges újság levelekben ellene mondjunk, és mindennek tudtára adjuk, hogy a' Frantziák meg nem szűnnek tartományunknak határain számos hadi népből álló lineát formálni, és hogy halálos büntetés allatt meg legyen tiltatva, hogy a' Frantzia és Prussiai armádiák közt való ellenségeskedésnek meg szűnése után, senki se mérészellyen egymás határára bé lépni. "

Az *Amsterdami* új municipalitas, az az, polgári Előjáróknak választatásokra való voksolásnak jussa ekként határozott meg: 1.) Minden férfi lakosnak, 25 ezrtendön felül, a' kileg alább három ezrtendőt el töltött az Amsterdami Jurisdictióra allatt, szabados voksoló jussa vagyon. — 2. Azoknak is, a' kik 1787-ik ezrtendőtől fogva Amsterdamból kiköltöztek, hanem ismét visszatertek. 3. Azoknak is, a' kik még 18 ezrtendősök ugyan, de már is a' polgári katonaság közt szolgáltak. Ellenben a' következők ki rekesztetnek attól: (a) betegek, (b) a' tutorság alatt lévők (c) a' bankérotosok (d) a' halálos vétékbe estek, 's azért fogságban lévők (e) azok az egyházi, és más személyek, a' kiknek vagy a' tartománytól, vagy a' várastól fizetések jár (f) a' kik más hatalmasságok hívségére meg esküttek, vagy szolgálattokban vagynak. (g) Az Orániai háznak, és a' régi constitutiónak baráttyai, és a' kik a' mostani revolutió előtt való kórmányozásban részesültenek, mind addig ki lesznek a' municipalitáshoz való justól rekesztetve, valameddig a' majdan öszve gyüllendő Nemzeti Gyüllés reájok nézve végzést nem hozánd.

A' Hollandiai fő kórmányszék következő végzéseket hozott, és hirdettetett ki a' múlt hólnapnak 3-ikán: 1.) a' hét frigyes tartományoknak minden folyó vizeiben és ki kötő helyeiben szabados a' belső és külső kereskedés 2.) Semmi névvel nevezendő dolgot nem szabad Angliába és annak örökségeibe ki vinni. 3.) A' Fr. republikát ki vévén, sohova sem szabad munitiót ki

vinni; sőt annak meg határozott árráért is, melly Fr. Országba vitetik, három annyit érő cautiót kell tenni, mint a' mi a' meg határozott. árra lé-
 szen. 4.) Fegyvert puskaport, és saletromot is csak Fr. Országba léfzen szabad vinni, még pedig Hollandus hajókon, és a' 3-dik pontban meg határozott mód szerént.

Frantzia Ország.

A' múlt hólnapnak 17-ikén tartatott gyűlésben 120 ezer livrát rendelt a' Convent, néhány tudósok, és híres mesterek közt ki osztani, olly móddal hogy 3000-nél fellyebb és 1500 livránál alább senkinek sem adattasson. — Ezen tudósok, és híres mesterek közt, nevezetesebbek *Barthelemy*, az ifjú Anacharsis Görög Orzági utazásának írója, *Brunk* és *Scweighauser* Strálsburgi előbbi Professorok, *Parmantier* híres természet vizsgáló Tudós, és *Preville* néző játékos,

Egy *Párisi* közönsépes újság író *Fortier*, penájának nagy szabadtsága miatt, nemtsak el fogatott, hanem ennekfelette minden írásai és levelei is el petsételtettek. A' *corpus delicti*, az az, el fogatásának oka, ez az okoskodása vala: "Mi, *Agymond* ő, revolutiót tsináltunk, mi végre? azért, hogy bódogabbak legyünk, mint voltunk annakelőtte. Ugy de el értük é ezen tzelunkat? nekem úgy tetszik, hogy épen az avval ellenkező dolgot értük el, és az essöböl a' patakba jöttünk. vallyon mind azok mellyeket elő adnak elegendő okot adták é a' revolutióra? Elegendő ok volt é ez egy egész orzágnak fél fordítására, a' vallásnak el temetetésére, a' vallás szolgáinak számkivetésekre, és kintseinek el tékozlására? Elegendő ok volt é a' királyi széknak el törlésére, a' királynak meg ölésére, a' királynének életétől való meg fosztására, és két ártatlan árvának négy falak közzé való rekesztésére? Ok volt é ez, a' nadrágtalpaknak fel fegyverkeztetésekre, sok ezer fami-

liáknak el törlésekre, 's javaiktól való megfosztásokra? Mind ezek pedig meg történtek, és mind ezek a' revolutiónak következtései vóltanak. De mivel már ismét fel állott az igazságnak országa, szükség emberséges ember módon gondolkozunk, és egyetlen egy emberséges Frantzia sem tagadhattyá, hogy a' király jó ember lett légyen. — többet mondok, hogyha azok közül a' fene Jakobinusok közül, a' kik alkalmatosságot szolgáltatnak meg öletésére, egyetlen egy se vólna életben, egyetlen egy Frantzia sem találhatna, a' ki könyveivel meg ne áfztatná temető sírját 's a' t. " Eggy illyetén tziikkely (ezt teszi hozzá a' Párisi tudósítás), egy olly időben, a' mellyben tellyességgel nem titkollyák a' Rojalisták azt a' fel-tételeket, melly szerént a' Conventet és a' republikát fel forgassák, az 1789 esztendei constitutiót vizsgáltsák, szükségesképen öregbitette a' béketelességet, melly különben is nagyra nevekedett az eleségnek szüksége miatt,

Tallien, a' köz Jóra ügyelő Commissiónak szószollója igen eleven színnel le festette a' Convent előtt azokat a' kegyetlenségeket, mellyeket a' *Robespierre* tyrannismusa alatt lévő nemzeti ágensek végbe vittének az el foglaltatott Spanyol tartományokban. Sz. Sebestyén vára önként fel adta magát, a' Guipuscoa tartománynak rendjei gyűllést tartottak a' Frantzia republikával lejendő öszve szerkeztetések végett, a' kiket vasra verettetvén a' Fr. ágensek, *Bajonnébe* küldötték fogságra — a' *Sebestyén* várával kötött kapitulációt meg törték, a' templomokat bézárták, a' szerzetes rendeket klastromaikból kihányták; Biskajába tüzzel 's fegyverrel rohantak bé, minden eleikbe akadt dolgokat el ragadozták, pusztították, az aszszonyokat és hajadonokat meg fzeplősítették, az életékért térden álva esedező férfiakat által döfölték 's a' t. Hogyha másképen bánták vólna a' *Biskajaiakkal*, bizonyosan jó barátainka lettek vólna ök, most pedig 15—20

ezeren ütötték magokat öfzve, hogy boszszút ál-
hassanak hadi népiünkön 's a' t. "Ezeknek elő be-
széllése után azt végzette a' Convent, hogy a'
Spanyol Országban végbe vitt kegyetlenségtől ír-
tódzik; hogy a' köz Jóra ügyelő Commissió fo-
gattassa meg annak szerző okait, botsátassa sza-
badon a' tömlötzőkre hányatott *Biskájai* lakoso-
kat, és hogy készítsen, 's hirdettessen ki az ár-
mádiáknál olly törvényeket, melyek sinór mér-
tékül légyenek a' nemzeti ágenseknek.

Aprilisnek 18-ikán arról tudósította *Rovero*
a' Conventet, hogy ismét új öfzve esküvés lett
légyen Párisban, mellynek *April.* 19-ik és 20-dik
napjain kellett volna ki ütni. Az öfzve esküttek-
nek, *ügymond ő*, fő tzéllýok volt, a' lakosok ja-
vaiknak fel prédálása, és a' jó polgároknak meg-
ölése. Egy mással kötött szövetségeknak tzi-
re egy fehér papiros volt illyetén igíkkal: *Ellyen*
a' hegy! Ennek az öfzve esküvésnek fejedelmei
az *Aprilisnek* ötödikén fogságra ítéltetett, de tit-
kon el szökött, és azóltától fogva Párisban búj-
dokló nemzeti képviselők, kiváltképen egy *Pa-*
rei nevű *Collotnak* és *Ronsinnak* tzi-
borás társa,
egy volt *Vendei Generális*, és a' *Lyoni* 5 sze-
mélyből álló rettenetes *Commissiónak* előülője,
a' ki is az oda való szegény lakosokat kártátsok-
kal lövöldöztette rakásra, és *Lagrence* a' nem-
zeti gárdistáknak volt kvártély mestere. Mind
ezek el végezték magok közt, hogy nemzeti kép-
viselő köntösökben jelénnyenek meg a' tömlötzők-
nek a'jtai előtt, ki nyittassák azokat a' politziá-
ra ügyelő *Commissiónak* nevében, el foglalják
a' fegyveres házat, a' kórmányozó, és a' hadi
dolgokra vigyázó *Commissiókat*, új nemzeti gyűl-
lést hívjanak öfzve, ismét fogságra hányják a'
Roberspiere alatt számkivettetett, és tömlötzben
tartatott képviselőket, 's velek együtt *Feront*,
Tallient, *Roveret*, *Barrást*, *Legendrét*, és több
hozzájok hasonló mértékletes indulatú embereket,
Earreret, *Collotot*, *Billandot* számkivetésekéből vísz-

íza vigyék 's a' t. Ezek közt az új öfzve esküttek közt pattantyúsok, és nemzeti gárdisták is vóltak, és éppen ezek között vólt az is, a' kit környül vévén a' félelem, ki nyilatkoztatta e' dolgot a' polítiára ügyelő Commissiónak.

A' *Chouánsokkal* való Rennesi trakta nem igen halad, kétség kívül addig akarják ezek azt halogatni, míg az Anglusok és Fr. emigránsok alkalmatosságot találhatnak a' Fr. földre való ki szállásra, a' minthogy egy Angliai escadre tapasztaltatott a' Fr. kikötő helyek körül ólálkodni, e' mellett sok Fr. emigránsok gyűllenék öfzve a' *Yerseyi* és *Guerseyi* szigetekben. Azomban, így szól egy Párisi patriota levél, mi is vigyázzunk magunkra, egész cordont vontak hadi népeink a' tenger partyán, és 43 linea hajók vigyáznak *Cherbourg*tól fogva *Brest*áig az Anglusoknak mozdulásaikra.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Békességes, és háborús Környülállások.

Épen tsak most érkeze ide két. Bási levél, a' mellyek által az adatik tudtunkra, hogy a' Prussiai királynak közbenjárása által Hassia, Saxónia, Brunsvigia és Hannovera is békességre léptenek a' Fr. respublikával, minekutánna mindnyájan meg esmérték és ratifikáltak, az az meg erősítették vólna annak mástól való nem függését és constitutióját. Ennekfelette más Német Birodalombéli fejedelmek is békességet szerző ágenseket küldöznek Basileába. — — Ilyen képen úgy gondolkozhatunk, hogy nem sokára ki marsirozik a' Márs isten a' napnyugoti birodalmakból.

Úgy de, azt mondhatná valaki: Ő néki is meg kell valahól állapotodni, 's helyének lenni, hát hova fogja által vinni uralkodó széket? minden tsillagzatok azt mutattyák, hogy északra. Világosan azt beszélik a' *Danczigi* levelek, hogy az északi udvarok kemény hadi készületeket te-

tetnek, hogy a' Svékusok és Dánusok egy harmadik hatalmas nemzettel szoros szövetséget kötöttek, és hogy 200 ezer embert fog a' Pétersburgi udvar birodalmainak határaitra külső strázsára küldeni. A' fényes Porta egy részről hajlandó az Oroszok ellen fogyvert fogni; de más részről attól tart, hogy, ha valami módon a' Pétersburgi udvar magát a' Londoni udvarral öszve kaptssollya, ő neki lehetetlen lészzen fel tételében bóldogúlni, valameddig N. Britannia a' közép tengeren való felsőségét el nem veszti. Erre való nézve a' Parisi Convent most azon mondatik munkálódni, hogy szoros aliántzot köthessen a' Spanyolokkal, 's őket tehesse a' Britanniai tengeri erőnek ellenébe.

Egy Münsteri levélből azt olvassuk, hogy a' Prussiai király, és Fr. respublika közt lévő békeségnek egyik titkos tikkelye az Orániai herczegnek előbbi méltóságába és ősi jussaiba való vízsa tételése legyen; hogy egy Prussus Generális olly instructióval küldetett legyen Hágába, hogy tudakozza meg a' mostani Karokat és Rendeket, vízfsza akarják é a' helytartó Fejedelmet magok közzé fogadni avagy nem? ha nem? egy néhány ezerből álló Prussus sereg fog a' frígyes tartományokba bé marsirozni, 's úgy bánni Batavus uraimékkal, mint bánt yala 1788-ik esztendőben. *punctum*,

Moguntziából April. 29-ikén. Tegnap ide jött Clerfayt Feldmarsál, 's mindjárt akkor személyesen meg vísgálta a' külső őrálló seregeket. Ma reggel egy új redutának készítéséhez kezdettek embereink, kiknek fedezésekre két escadron lovasság és egynéhány batallion gyalogság küldetett ki; de még sem tsak meg sem mozdult az ellenség, nem hogy akadályoztatta volna munkásainkat.

Lengyel Ország.

Sokan úgy vélekednek vala, hogy nem sokára vége lészzen a' Lengyel uraságnak, és hogy

egy átallyában ki fog ez a' sok száz ezrtendőig virágzott birodalom az Európai Státusoknak lajtsromából töröltetni azomban azt beszéli egy *Warsóviai* levél, hogy nem olly könnyen fog ez a' dolog végbe menni, a' mint némellyek gondolkoznak vala — Ismét újabb alliantzokról, újabb politika vetélkedésekről, mellyeknek titkon gerjedő szikrája könnyen lángot vethet, vagy on itten szó beszéd. Önnön magok ugyan a' Lengyelek töbnire békességet, tsendességet, és ki állottnyomorúságaik után való pihenést kívánnak magoknak; de a' mágnások még most is a' Lengyel respublikának függetlenségéről, és előbbi valóságában való meg maradásáról álmodoznak, még tsak gondolkozni sem akárnak hazájoknak fel daraboltatásáról, és szüntelen azon iparkodnak, miként kapathassák egymás üstökébe a' cointeressált udvarokat. — Kiváltképen azzal biztattyák magokat, hogy a' Frantzia respublika el nem múlattya ügyöket fel fogni. A' musulmanok sem akarják bé húnyni szemekkel nézni Lengyel Országnek fel daraboltatását, mindenkor ezt forgatván elméjekben: *Proximus ardet Ucalegon*, az az, mindenkor félni lehet a' szomszéd háza tüztől. — A' Frantzia respublika követje *Descorches* is el nem múlattya kötelességét, 's gyakran titkos conferentziát tart a' *Reis-Effendivel*, és a' Divánnak nevezetesebb tagjaival. A' fényes Porta, Svécia és Dánia szoros alliantzot kötöttek egymással, mind itt, mind amott készülnek a' hadi és hajó seregek, Móldvában, és Havasalföldén olly mozdulások tapáztaltatnak a' musulmanok közt, mellyek előjáró postái lehetnek az északon támadandó hadakozás tüzének. Lengyel Országban 100 ezer emberre szaporítatik az Orosz fegyverseknek száma; a' Krimiában és másutt fekvő seregek éjjeli nappali vigyázatban vagynak, egy szóval, hanemha a' Pétervári udvar engedénd, nem hízi a' politikus világ, hogy nagy vér ontás nélkül vége lehessen a' Lengyel respublikának.

Nem régen egy hamis *Kosciuskó* támadt Lengyel Országban, a' ki imitt amott azzal tsábitotta a' könnyen hívő kösséget, hogy módot talált Pétersburgi fogsápából való elszökésre, 's olly véggel tért vilzsa hazájába, hogy ki szabadítsa hazafiait az Orfz és Prussus szolgálat alól. Ennek a' tsábitónak neve *Romheld Jakab*, Ukrajniából, 's nevezetesen Kanówból való, a' ki mint dolgotlan ember hét elztendőtől fogva imitt amott tsavargott az Országban, 's kaukler játékkal kereste kenyerét. *April. 4-ikén*, *Krakautól* nem messze, egy *Czitoze* nevű helységben bé menvén a' kortsmába, együtt ett, itt, dallott, éneklett és imádkozott a' parasztokkal, különbkülönbféle hazug jövendöléseket tett nekik, 's annyira magára vont a figyelmetességeket, hogy végtére tergyre estek előtte, 's mint valamelly rendkívül való nagy prófétát, úgy tisztelték őtet. Meg nem elégedvén ez a' tsábitó azzal, hogy kenyerektől húsoktól, pálinkájoktól, sőt kevés pénzetskéjéktől is meg fosztotta az együgyű parasztokat, köntöseiket is le húzta testeikről, és a' kortsmárost is meg akarta ölni. Ekkor lárma esvén a' kortsmaháznál, történetből két Prussus vasas katona érkezett oda, próféta uramat nyakon ragadták, 's vasba verve Posenbe küldötték.

Elegyes Történetek.

A' *Sárdinjai* Király ismét súllyos nyavallyába esett. *Basileában* egy *Sárdinjai* követ is van, és más követek is váratnak oda. A' *Hollandiai* patriótáknak nem igen tettik a' *Frantziák* és *Prussusok* közt fzerzett békesség, világosan azt mondják: *Myne Herren* oda vagyunk! ismét *Prussusok* és a' helytartó jönnek közinkbe. A' *Frantziák* azzal biztattyák őket, hogy ezt a' hírt az *Orániai* ház baráti költötték 's szórták ki köztök, azonban minden aranyaikat és ezüstjüket ki kérik tőlök, 's mikor egyfzer kezekben lészzen más hangon fognak beszélni. Még jobban el retten-

tette őket az a' hír, hogy az helytartó két személyt küldött volna a' *Hágában* lévő Fr. nemzeti képviselőkhez, azzal a' kéréssel, hogy mennének ki a' lakó palotájából, hogy minekelötte vizsgálja térne kézzitessék el bé fogadására. — A' *Luxenburgot* ostromló Frantzia ármádiát 30 ezer emberrel szaporitattya a' köz Jóra ügyelő Commissió. — *Angliában* meg tiltatott a' fabrikánsoknak Amérikába való ki költözése. *Hybérniába* 15 batallion fegyveres nép küldetik. — Minden engedelemmel hazájokba, vagy másuvá ment tiszték regementjeikhez vizsgálja menni parantsoltattak. — A' *Barcellonai* kikötő helyben minden Hollandus hajók le tartóztattak, nem azért, hogy azok el foglaltassanak, hanem hogy azáltal bátorságossabbakká tétessenek a' Hollandiában lévő Spanyol tulajdonságok. *Brüsszelben* sok újításokat tételnek a' nemzeti képviselők mind a' polgári, mind a' törvényes dolgokban. *Warsóviába* már most bősége vagyon a' kenyérnek és eleségnek, ellenben *Lythvániában* még most is nagy szűkség uralkodik, eddig tsermakkból sült kenyérral éltek a' szegény lakosok, de már most az is meg fogyott.

Magyar Ország.

Pétervárad 27. April. Ebben az egész hónapban, olly rendkívül való nagy szelek uralkodtak környékeinken, mellyekhez hasonlót régulta nem tapasztaltunk, a' melly idő alatt igen nagy szerentsétlenség történt Titt. Martzipány István Cs. K. Tanácsos úr uradalmához tartozó helységben *Kameniczben* Szyrmium Vármegyében. Tudniillik egy cigány aszfzony, a' falu végén lévő kúnyójában kenyeret akarván sütni, a' szél a' tüzet ki kapta, hajlékát meg gyújtotta, s annak lángját az egész helységben annyira ki terjesztette, hogy két óra el forgása alatt 336 házak porrá s hamuvá lönek. Azon kívül, hogy a' torony-

ban lévő harangok mind öfzve olvadtak, az óra darabonként le hullott, mintegy két ezer szüretelni való kád meg eméltetett, egynéhány emberek is áldozattyaivá lőnek a' kegyetlen Vulkánusnak, úgymint, egy öreg ember, egy gyermek, és egy 18 elztendő hajadon leány. Az első meg nem találtatott, a' második a' falu pintzében fult meg, 's ugyan ott találtattak fel tsontsai is, az utólsót a' füst fojtotta meg, 's más nap tífzeségesen, de a' szerentsétlen lakosoknak ezer meg ezer jajgatásaik közt el is temettetett.

A' Pétsi districtusnak eddig volt fő provinciális Commissariussát, Tit. *Palótsay* József Cs. Kir. Tanácsos Urat, sok rendbéli, 32 elztendeig való hadi és politika hiv szolgálattyaért, 1200 R. forint fizetessel a' *Soproni* districtusba, ugyan azon hivatalba kegyelmessen által tenni méltóztatta Felsőges Királyunk. Helyette *Jobbaházy Döry Ignácz* ur lett Pétsi fő Provinciális Commissárius, az oda való all provinciális commissáriuságra pedig Titt. *Illos József* úr Nemes Magyar test örző sok szép erköltsi tulajdonságokkal bíró tífzt úr rendeltetett.

A' Bihar Vármegyében fekvő *Diószegi* uradalom részéről jelentetik a' Magy. Publicumnak, hogy ezen folyó Május hólnapnak 25-ikén 200 darab különbkülönb nemű és korú marha fog a' *Letai* ligethen, a' többet ígíróknek el adattatni. A' kinek marha vásárlásra kedve lejtend, je eny nyen meg a' rendelt időre.

D. D. S.